

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15 CELOLETNO DIN 60 ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTININO / OGLASI PO CENIKU / POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150, POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TISKARNI / ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO / ANONIMNI POPIŠI SE NE PRIOBČV-TEJO / POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.

Orjunaši! V nedeljo 2. oktobra vsi na razvitje prapora Orjune Gaberje!

Dr. Korošec in razpad Avstrije:

Osvoboditelji Slovenije.

Poslednje čase si je nadel za posebno nalogo dični škofov list peti slavospeve in plesti lavorike največjemu živčih Slovencev in enemu prvih politikov zunanje in notranje politične branže, kar jih nosi zemeljski planet — učencu jezuitov in doktorju Antonu Korošču. Ker mu za to himnopojsstvo ne zadostuje samo poslednja značajna in velikanska zunanje ter notranje politična dela, premiljene stranke ljudske svobode in svobodomiselnosti, o katerih veličini se je imelo priliko prepričati dobro slovensko ljudstvo šele po epohalnem Ptujskem govoru, ki je pravcati mejnik v razvoju jugoslovenske zunanje politike — je posegel list verne braniteljice sv. vere in katoliške Slovenije tudi v polpreteklost in odgrnil skrivno zavezo, za katero so se skrivala narodnim očem silna dela dr. Korošca, kot rušitelja Avstrije in apostolske dinastije najpobožnejših Habsburžanov.

Odgrnitev ipa je izvršil neki »Justus«, ki je začel svoja epohalna historijska odkritja s svetopi-semskim izrekom: »Blagor ubogim v duhu!« in okrcanje vseh, ki še niso pozabili, da je bila stranka, kateri načeljuje danes slovenskih junških tigrov zbora, prvi dirigent — še pred desetimi leti stranka snažilcev cesarskih škornjev in obložilcev c. kr. črnožolnih skléd. Po tem uvodu prihaja nova svitla zvezda na nebu slovenske historografije k jedru v znamenju devize: »Naj bo jasno!« in konstatira: »da se ima naša sedanja država zahvaliti samo dr. Korošču, da je dobila tudi Slovenijo in da se imajo Slovenci samo njemu zahvaliti, da so postali državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, v kateri so obvarovani narodne smrti in v kateri lahko svoj jezik in svojo samobitnost s pametno politiko razvijajo«, in to pa zategadelj, ker ni pristal na rotnje cesarja Karla, da se izreče v imenu Slovencev za Avstrijo, katero bi tvorile notranje avstrijske dežele pod habsburško kro-

no. Da pa to zaslugo dr. Korošca »Justus« kar najbolj podčrta privedlje še:

»Čast in bogastvo je čakalo dr. Korošca, ko bi bil ustregel prošnjam cesarja Karla. A on je ostal stano-viten. In rešil je s tem Slovenijo za Jugoslavijo!«

Naj bo jasno! Narod jugoslovenski čuj! Nisi bil ti tisti, ki je po vseh peklenskih mukah, trpljenju in brez-primernih žrtvah osvobodil zaslužnjene Slovence ter pripojil Slovenijo Jugoslaviji, nego voditelj slovenskega ljudstva, Anton Korošec, ki je vodil borbo za Jugoslavijo v okviru habsburške monarhije in to v času, ko je moglo vsako politično dete izračunati na prste, da bo Avstrija morala propasti. Osvoboditelji Slovenije niso bili jugoslovenski dobrovoljci, ki so umirali v tisočih po Dobrudži in Kajmakčalanu, kakor tudi ne vsi tisti nešteti, ki so podkopavali temelje habsburškega cesarstva in za to remali na Suhe baje in neslne kazimate, nego — on doktor Anton Korošec — predsednik velenože SLS, ki se ni dal premiti po zapeljivem trenutku in »podlegel očarljivemu vplivu cesarskega nositelja habsburške krone« (o kateri očarljivosti krožijo kaj interesantne dogodbece).

Spričo tolikih zaslug za osvobojenje Slovenije po ministru dr. Korošču ni seveda pripisovati niti lasu pripomoči Jugoslovenskemu odboru in njegovim pobornikom, ki bi morali po logiki gospoda »Justa« ostati doma in z brisanjem parketa po Schönbrunnu ustvarjati temelje Jugoslavije.

Ne vemo, kaj je dejal k tem naj-novejšim odkritjem gospoda »Justusa« gospod dr. Korošec, in da li smatra tako grdo falsificiranje zgodovinskih dejstev na račun svoje osebe oportunitim. Vemo pa eno in to je, da naj gospod dr. Korošec hvali Boga, da ga je navdahnil ono uro, ko je pod vplivom velikega Jugoslovena dr. Evangelista Kreka, pristal na jugoslovensko tezo in postavil s tem tedaj sebe in svojo

partijo pred narod kot boriteljico za jugoslovensko idejo. Ako bi se tedaj ne odločil za ta korak, bi bil šel tok časa preko njega in bi danes — morda — celo v dobro naroda, ne igral prav nič večje vloge, kakor katerikoli bivših šusterjancev, ki so kot zvesti prijatelji pokojnega dr. Šusteršiča sledile le temu po dobrih in slabih potih do konca. O tem je preinjer SLS lahko tako trdno uverjen, kakor je o tem, da je dvakrat dve štiri.

Kar se pa tiče podčrtavanja moralnega karakterja dr. Korošca, ki ni podlegel časti in posvetnemu blagu, pa smarimo, da je le to na naslov prvega krščanskega moža in katoliškega svečenika Slovenije, ki mu v smislu nauka velikega Učitelja ne sme biti niti za slavo niti za

minljivo bogastvo tega sveta več kakor depasirano ter preje, kakor zadovoljiv poklon.

Da pa ne bo objela še kdaj zavoljo te silne moralne jakosti gospoda dr. Korošca kaka sentimentalnost, bodi odločno povedano, da so bili v tistih dneh, ko je on razgovarjal o usodi Slovenije z avstrijskim cesarjem, bedel nad njim še nekdo drugi ter pazno motril sleherni njegov korak, kateri bi lahko dovedel v slučaj, da bi konil pod »očarljivim vplivom nosilca krone«, samo njega do povišanja od tal, nikdar pa ne Slovenije v kako državno tvorbo, ki se jo zasnovali po alkoholu zastrupljeni možgani poslednjega Habsburžana, A. V.

Zbližanje z Bolgarijo:

Jugoslavija na pohodu.

Pozno, a vendar še o pravem času prihaja tudi v onih bolgarskih krogih, ki so bili do nedavna nosilci velikobolgarske germanofilske in srbofobske orientacije, spoznanje, da je tudi Bolgarski rešitev le v okviru Velike Jugoslavije — in da treba celo dosedanje bolgarsko politiko v tem smislu preokreniti.

Jugoslovenski nacionalisti smo od prvega dne našega obstoja imeli v programu Ujedinjenje vseh Jugoslovenov v eno državno celoto, pri čemer nam ni bilo toli za formo kot za ustvaritev čina samega. Zato smo prvi brez sentimentalnosti, a tudi brez predsodkov iskreno pozdravili vsak korak, usmerjen k realizaciji tega cilja. Razumeli smo morda edini pri nas pokojnega Velikega Jugoslovena mučenika Stambolinskega, ki bi bil morda ustvaril vse kaj drugega, kot pa ono, čemur pričinjajo danes šele sondirati teren. Zato smo tudi obojski zadržanje naše vlade in globoko obžalovali njegov tragičen padec, kajti ljudje njegovega kova se rode komaj vsakih sto let.

Pozdravili smo tudi delovanje Jugoslovensko-Bolgarske lige — odno-sno lige za zблиžanje in Ujedinjenje vseh Jugoslovenskih plemen, bi dejali mi — in nemala je bila naša zasluga na veličastnosti manifestacij o priliki predavanja predsednika te lige g. dr. Mladena Kostova, o čigar zborovanju smo tudi mi poročali. Na njegovo iniciativo ustanovila se je tudi med Akademsko

mladino liga, o kateri pa še do danes nimamo nobenih poročil v javnosti in se le preveč bojim, da ne bo zaspala kot podružnica Jugoslov. Matice itd., ker ima velik del naše omadine preveč interesa na sportu in plesu!

Po onih velikih manifestacijah za Ujedinjenje je zopet vse nekam utihnilo, sem in tam se je pojavila kaka notica in le g. Radić je venomer govoril o združitvi z Bolgari, kar so pa i oni i Srbi vzeli kaj malo resno. Prišlo je potem potovanje dr. Korošca v Sofijo in »demantirane« vesti o sestanku našega kralja z bolgarskim kraljem Borisom v Monakovem. Vsi znaki so kazali, da se pripravljajo nekaj — dasi so bile razna razveseljevali vesti radi nediplomatske brbljavosti diplomiranega diplomata, ki mora kakor otrok vse obesiti takoj na velik zvon — demantirane.

Jedva pa se je to zgodilo, že so prinesli listi poročilo o pomembnem članku v vladinskem »Miru«. Treba torej, ker so že drugi listi, okupirani preveč z vелеvažnim delom za blagor naroda ob volitvah, da mi o tem odkrito spregovorimo. Menimo, da smo kot jugoslovenski nacionalisti še posebej v to legitimirani — zlasti pa mi Slovenci, ki nismo bili direktno tangirani v sporu med bolgarskim in srbskim delom našega naroda. Predvsem treba ugotoviti, da je bila ena glavnih ovir naš vprašanje dinastije, kar pa bi bilo tudi rešeno s tem, da ostane sedanji bol-

garski kralj na svojem mestu — zavzemal bi pa napram našemu vladarju stališče, kakor v nekdanji Nemčiji n. pr. bavarski kralj do pruskega, ki je bil obenem nemški cesar. Povdarjamo, da nimamo nič proti formi in ako si žele o novi tvorbi obdržati Bolgari svojega vladarja, slobodno jim. Eno pa nam ne ugaja in v tem bo vsa čestita in prava jugoslovenska javnost z nami složna, to je, da naj bi se Bolgarija združila s poedinim deli naše države v zvezno državo, kar predpostavljajo, da bi se morala preje naša država sama spremeniti v nekako zvezno državo s 6 do 7 napol samostojnim državnicami. In baš tu tiči zajec — makedonsko vprašanje in hegemonizem nad Srbstvom.

Mi bomo prihodnje leto praznovali 10letnico skupnega življenja v državi in danes smo si vsi v tem edini, da nam današnja državna forma povsem odgovarja — in zato hvaležno odklanjamo vsako drugo od kogarkoli nasvetovano! In kakor jugoslovenski nacionalisti odklanjamo velesrbski hegemonizem, tako se bomo odkrito borili tudi proti skritemu protisrbskemu hegemonizmu, zato pa kakor se mi ne mešamo v čisto interne bolgarske zadeve, želimo tudi mi isto z njih strani — in za nas je vsako zблиžanje ali ujedinenje, ki ga iz srca pozdravljamo, možno le, da se združi Bolgarija le s kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev kot kompaktno celoto, ne pa z njenimi poedinimi deli v novo, veliko Jugoslavijo.

Naš Bismarck!

Načelnik SLS in predsednik Jugoslovenskega kluba se je spustil na polje zunanje politike in je v svojem ptujskem govoru pripovedoval, kako velikanske uspehe je že dosegel. Preprečil je vojno z Madžari, zблиžal je Bolgarijo in Jugoslavijo. Vse to se mu je posrečilo z osebnimi intervencijami v Budimpešti in Sofiji.

Dr. Korošca smo smatrali svoj čas vsi kot resnega človeka in smo pričakovali, da bo vodil kot vodja naših parlamentarcev resno in stvarno politiko ter s svojim delom dvignil oni veliki ugled, ki smo ga prinesli Slovenci v novo državo. To pričakovanje se ni izpolnilo in je naš zastopstvo SLS s svojimi vedno se spreminjajočimi nastopi ta naš ugled popolnoma uničilo. Politika je umetnost, ki se je ni mogo-

LISTEK.

Iz dnevnika Koste Pečanca.

Zavzetje Prokuplja.

Ko so vstajši vkorakali v Prokuplje so postavili komandantom mesta poročnika invalida Marka Pavlovića. Pavlović je bil deset dni komandant mesta in se je potem, ko so se morali vstajši umakniti, z njimi povlekel v planino. Po osvobojenju Srbije je naših Vrhovnih komandi predložil referat, v katerem o zavzetju Prokuplja pripoveduje sledeče:

»17. februarja okrog 5. zjutraj je pričela borba okrog Prokuplja. Bolgarska vojska je bila razporejena v neposredni bližini pred mestom. Tu je stopila v boj in se čez nekaj časa umaknila nazaj v mesto in potem v okrogno zgradbo. V tej borbi pred mestom so Bolgari izgubili eno strojnico in šestdeset do sedemdeset ranjenih. Vstajši niso imeli izgub.

V mestu se je borba nadaljevala do opoldne. V okrogni zgradbi so bili vsi Bolgari, vojniki in meščani.

Pečanec in Vojinović sta prišla z zarobljenim komandantom Kuršumljo in z bolgarskimi uradniki okrog desetih pred Prokuplje. Tu so jih čakali četni komandirji in meščani in jih pozvali, da so vstopili v oni del mesta, ki ni bil obstreljevan iz okrogne zgradbe. Najprej so se zbrali v hiši Djoke Mladenovića na dogovor. Temu dogovoru so poleg Pečanca in Vojinovića prisostvovali še vsi četni komandirji in podporučnik Drljević. Kot vedno je i tu Pečanec povdarjal, da je vstaja prezgodnja in da je treba najti način, po katerem bi bili meščani in seljaki rešeni gorja, ki jim je bilo prizadeto po krivdi nepremišljenih vodij in someščanov. Toda s svojim predlogom je propadel in prišel skoraj v konflikt z Vojinovićem.

Ko sem sprejel komando mesta sem se takoj potrudil in organiziral vojno in občinsko sodišče. Takoj smo si prizadevali zbrati ves oni plen, ki so ga Bolgari vzeli ne da bi ga plačali in niso dali niti rekvizicijskih kart. Zbrali smo preko 40 voz hrane, okrog pet tisoč kilogramov masti, do dva tisoč kilogramov sira,

do 20.000 kg soli, preko 30.000 kg krompirja, trideset telet, deset svinj in še nekaj drugih stvari.

Od tega sem poslal v Kuršumljo 20 voz hrane. V teku borbe sem hranil i vstajše po položajih in zarobljenike. Pred umikom sem prepeljal vse v planinska sela in sem tam s tem hranil četnike in sirote.»

Ko sta Pečanec in Vojinović s četovodijama vkorakali v mesto, so se pričeli takoj pogajati s komandantom Prokuplja Ivanovom, ki je sicer privolil v enodneveno premirje, ni pa hotel slišati o kakih predaji, češ, da ni prejel nikake odredbe od niške komande. Vendar pa je dobro vedel, da so mu bile iz Niša poslana v pomoč dve čete pešcev z mitraljezi in dvema topovoma. Vojinović je že hotel pristati na ta predlog Ivanova, vendar pa je Pečanec pravočasno spregledal situacijo in krenil z močno četo v smeri proti Nišu. Na tej poti je trčil ob zgoraj omenjeno pomožno četo in jo po kratki, a hudi borbi prisilil, da se je umaknila k Nišu. Tiste dni je

bil Pečanec sploh jako resigniran in se je izpostavljal pogibelji.

Po predaji bolgarskih vojnikov sem našel v okrogni zgradbi dvajset mrtvih vojnikov. Težko in lahko ranjeni so bili prenešeni v dve novozgrajeni bolnici. Bilo jih je vseh skupaj okrog osemdeset vojnikov. Lečila sta jih neki bolgarski zdravnik in naš zdravnik dr. Djokić.

Ker je bilo mnogo težko ranjenih, ki so bili potrebni operacije, smo poslali v Niš poslance, da bi zahtevali od Bolgarov zdravnikov. Kot poslance smo poslali bivšega župana Prokuplja Dimitrija Štepo-va, svečenika Bakradžijeva in R. Velića.

Ko so poslanci dospeli v Niš in ko so bolgarski člani poslanstva povedali kako človekoljubno ravna-ajo Srbi s bolgarskimi ranjenci in ujetniki, so vsi sprejeli to vest z veseljem, razen generala Protogerova. Ukazal je, da se Bolgare — poslance aretira, a Srbina ubije. Tedaj je adjutant Protogerova pripomnil, da ni na mestu tako ponašanje napram onim, ki so se še kot uporniki ponašali tako plemenito in

človekoljubno. Stvar se je končala s tem, da so adjutanta zaprili, Bolgare — parlamentarce stavili pod nadzorstvo, Srba Velića pa vrgli v mestni zapor.

Po vohodu vstajšev v Prokuplje so pričeli nad mestom krožiti neprijateljski aeroplani. Prihajali so iz Niša. Prve dni so prihajali kot izvidnice, pozneje pa so se povračali in metali bombe. S tem so prizadejali mnogo škode, ubijali nedolžne in požigali. Nekega dne so vrgli lepake, s katerimi so pozivali na predajo.

SLIKA!

Stopil sem skozi vrata v kraj, kjer nisem še bil. V uho mi je udarila tuja govornica, domačih obrazov. Poslušal sem jih in gledal. Od časa do časa so se spozabili in iz ust jim je ušla slovenska beseda. Koj pa so se zopet zavedli kraja in njih usta polna blata, so čebljala ponižno prošnjo v čudni mešanici...

Poleg je stal student s potrdilom šole v roki, se tresel in čakal kdaj ga sprejemo. Rad bi šel domov.

če samo priučiti. Pravi politik mora imeti vsaj nekaj talenta že prirojenega, ostalo pa lahko nadomesti z vervo in s skušnjami iz dolgotrajne prakse. Dr. Korošec nima niti talenta, niti verve. To se razvidi najboljše baš iz njegovega nastopanja kot voditelj SLS.

V politiki se ni mogoče držati trmasto vedno istih principov in iste črte, vsaj na videz je treba včasih prilagoditi se razmeram in zavleči svoj prejšnji evangelij. Take spremembe pa se morajo izvršiti logično in utemeljeno, prepovedani pa so vsi akrobatski skoki. Takih skokov je napravila SLS žalibog toliko, da je osmešila ne le sebe, marveč tudi tako hvalisani »slovenski narod«. Ti skoki so bili uprav klouški, žal pa tudi opičji, ker jih je delala naša SLS vedno le po enem ali drugem vzorcu, zlasti po vzorcu Radića. Bila je skrajno centralistična, ko je zletela iz vlade, je postala federalistična, avtonomična in republikanska, danes po blejskem paktu pa je zopet državotvorna in centralistična ter grozi drugim strankam z zakonom o zaščiti države.

Dogovor z Vukičevićem je gospodm očitno zmešal pamet in so se prehitro čutili na konju. Na vsak način bi bilo lepo, če bi imela SLS par ministrskih stolčkov in če bi dr. Korošec sam zavzel mesto ministra zunanjih zadev, še lepše pa bi bilo, če bi imela SLS garancijo, da bo sedela na mehkih stolčkih kar štiri leta. SLS se morda zaveda že sedaj, da se bodo te njene sanje prav težko izpolnile. Odpadel je deput dr. Korošca v Ženevi in tragično je, da se je to zgodilo le vsled njegove osebne krivde. Načrt je bil zelo lep, tako lep, da je bilo nemogoče molčati o njem. V svojem navdušenju je pozabil dr. Korošec na prvo dolžnost vsakega politika, da mora molčati in da ne sme s preveliko zgovornostjo izdajati stvari, ki se šele pripravljajo oziroma ki jih namerava. Dr. Korošec je dobil za svojo preveliko zgovornost uprav porazen odgovor v obliki uradnega preklica in pa s tem, da je bil črtan kot član naše ženevske delegacije. In lahko mu povemo, da se tudi njegove sanje o stolčku v zunanjem ministru ne bodo uresničile, pa makar pride v vlado.

Poraz SLS oziroma dr. Korošca bi nas moral veseliti, če bi ne bili z njim prizadeti vsi Slovenci in če bi ne bil dr. Korošec tudi državni kot (aki škodovaj) na način, ki se bo dal prav težko popraviti. Vrednost uradnih demantijev je splošno znana in jim nihče ne verjame. S svojim govoričenjem je dal našim žujnim sosedom v roke hudo orožje, ki ga oni tudi z vsem navdušenjem in vso svojo spretnostjo izrabljajo. Sicer pa bodimo odkriti in priznajmo, da samohvalisajočim besedam dr. Korošca nihče ne verjame. Zadošča le opozorilo, da je SLS dosegla izboljšanje razmer med nami in Italijo. Ni resnega človeka, ki bi mogel govoriti o izboljšanju teh razmer danes, ko Italija z uprav sadistično naslado zatira naše zaslužnjene brate in nam neprestano moli pod nos svojo težko oboroženo pest. Izboljšanje teh razmer sploh ni mogoče, dokler ne pade fašizem. **Bodimo še tako ponižni, poljubujmo roko, ki nas tepe, fašizmu bomo na poti dotle, dokler eksistiramo Dalmatinci in Slovenci kot sestavni del svobodne Jugoslavije.** Če hoče torej dr. Korošec izboljšati razmere med nami in Italijo, potem se naj odpove Jugoslaviji in ukloni svoj tilnik pod fašistični bič, druge poti za zblizanje ni.

Dr. Korošcu svetujemo, naj v svojem lastnem interesu kakor tudi v interesu ugleda nas vseh opusti nadaljnje ekskurzije na polju zunanje politike, ki mu je očitno popolnoma tuje. Naj se ravna po dr. Marinkoviću, naj se pri njem uči par let, morda se bo naučil vsaj molčati, kar je temeljna zahteva zunanje politike.

Dr. Korošcu svetujemo, naj v svojem lastnem interesu kakor tudi v interesu ugleda nas vseh opusti nadaljnje ekskurzije na polju zunanje politike, ki mu je očitno popolnoma tuje. Naj se ravna po dr. Marinkoviću, naj se pri njem uči par let, morda se bo naučil vsaj molčati, kar je temeljna zahteva zunanje politike.

ni eni ali drugi stranki, ker se za nacionalne težnje nobena stranka ni brigala in ničesar napravila. Veliko

pa bo pridobil to pot poslanec Klekl, ki zamore svojim volilcem tudi kaj pokazati.

Penzioniranje upravnika mariborske železniške delavnice:

Zadnja trdnjava je padla!

Čuden naslov, pa še bolj so čudna pota in stremeljenja jugoslovenskih narodnih očetov. Koliko črnila se je potočilo in koliko besed je bilo izgovorjenih zaman tekem let, ko je Orjuna nešteto krat žigosala škandalozno dejstvo, da načeluje največjemu državnemu železniškemu zavodu ob mejni železniški delavnici Maribor, tujeroden državljani Nemec, nezmožen službenega jezika. Vsi so priznavali ta škandal, a odpraviti ga niso hoteli. Trdimo, da niso hoteli, ker je bilo že davno možno, kar potrjuje sedaj dejstvo, da je minister saobračaja, po prvem svojem obisku v delavnici, ko se je osebno uveril, da ne more z upravnikom govoriti v državnem jeziku, upravnika penzioniral in poslal drugoga.

Pri vrodu v kovačijo se temni napis: Im Betriebe seit 9. März 1863. Moralo je preteči torej celih 64 let (devet let po osvobodjenju), da je prvikat zasedel to važno mesto naš človek — Jugosloven — inž. Momčilo Štefanović.

Mnogo ponižan je naše delavstvo pretrpelo po ujedinenju ravno v mariborski delavnici. Saj je znano, kako so naše ljudi metali na cesto, jih pljuvali in tako naprej. So posamezni hujskači, ki še danes ne mirujejo (pred kratkim je dobil tak izzivac od narodnega delavca za izzivanje pošteno klofuto), ti se bo-

do potuhnili, kakor miši, da bi jih pri prvi priliki ne doletela davno zaslužena kazen. Od novega upravnika pričakujemo, da bo nepristranski in objektivni ter da se bo kmalu uveril o neresničnosti trditve vseh prejšnjih predstojnikov, da so samo Nemci čni vseznalci, ki prav vse znajo. Uvidel bo, da so tudi naši ljudje sposobni in marljivi, če se jih kot take cenil!

Gospod upravnik! Mnogo bo dela, mnogo prošenj in trkanja na Vaša vrata. Saj se je delavcem v zadnjih letih samo kratilo njihove pravice!

Gospod upravnik! Naloga je težka, ne klonite, zmagali boste! Pri Vašem pravičnem boju za zboljšanje gmotnega položaja delavstva pa Vas bodo podpirali prav vsi pošteti delavci. Od gmotnega položaja delavstva je odvisen ves obrat, je odvisna produktivna sila in obenem tudi neprecenljivi interesi države.

V drugi vrsti pa bo tudi zelo važno, da ne bo partizanstvo podrlo tega, kar so storile marljive delavske roke. Narodno delavstvo brez razlike strank naj bo enako ljubogospodu upravniku in naj pokaže vrata tistim, ki bi hoteli iz eminentno važne gospodarske ustanove, kakor je železniška delavnica, napraviti torišče za partizanske kupčije. Narodni delavec.

Vsem M. O. in odbornikom širšega oblast. odbora!

Sklicujemo za dne 3. septembra, t. j. v soboto ob 9. uri zvečer v tajništvu oblastnega odbora

SEJO širšega oblastnega odbora

s sledečim dnevnim redom:

1. Stanje reorganizacije.
2. Stališče Orjune z ozirom na predstoječe volitve v skupščino, kakor tudi z ozirom na nato sledeče volitve v občine in sreze.
3. Vprašanje kongresa Orjune.
4. Slučajnosti.

Oblastni odbor Orjune Maribor.

Dopisi.

Hotinja vas. Žuganje g. L. Vajdiča, trgovca v Orehovi vasi, napram meni, smatram res za junaško, ker kakor pravi drugim, (meni v obraz seveda ne!), me bo ob prvi priliki srečanja v temi nabil. — G. Vajdič, kaj se bojite dneva, da čukate mrak? Če mislite, da sem Vam kaj dolžan, izvolite me pozvati na poravnavo, ker bo sicer odločal kdo drugi. — Filip Primec, Hotinja vas.

Logatec. Pri nas imamo pravilno ustanovljeno Streljačko družino od dne 24. aprila t. l., katera čaka nadaljnjih odredov od Savezne Streljačke družine iz Ljubljane, od nosno iz Beograda. Da se pa še ni pričelo z rednimi vežbami, oziroma streljanjem, ni to krivda družine, kakor tudi ne njenega povsem agilnega predsednika, ki je vedno storil vse, kar je bilo v njegovi moči.

Čudimo se, da se dobijo še lju-

dje, ki se čutijo poklicane kritikovati in ustanavljati nekaj, kar je že ustanovljeno, in to celo državni uslužbenci, ki zavzemajo danes odlična mesta v javnem življenju.

Apeliramo na dotične, katerim je le do vodstva, da prenehajo s takim šikaniranjem in se rajši zavzemajo za prid Streljački družini.

Tisti, ki se pa kljub pismenemu vabilu niso udeležili ustanovnega občnega zbora, kakor tudi naknadno ne vpisali v Streljačko družino, naj se nikar preveč ne razburjajo, da se jih ni izvolilo v vodstvo, kajti v bodoče bomo prisiljeni njih imena javno zabeležiti in apelirati na njihove višje instance, da stvar presodijo.

Toliko v vednost.

Član Streljačke družine.

Sežana. V prostorih tukajšnjega fajša se je vršil v nedeljo predpoldne sestanek upokoencev bivše

bi iz njega izsilil priznanje udeležbe pri atentatu in v Narodni Odbrani. V istem času in na isti progi so Avstriji iz njegovega očeta — svečenika strahovito mučili. Te zločine avstrijske soldateske je objavil pozneje leta 1917. v neki interpelaciji v dunajskem parlamentu i poslanec Tresič-Pavičević. Radi napredovanja srbske vojske so Jevdjevića odvedli nazaj v garnizijski zapor v Sarajevo, kjer je ostal do obsodbe vidovdanskih atentatorjev, nakar so ga vrgli v aradske temnice. V Aradu je skupno z zaprtimi omladinici pomagal tisočim nedolžnim srbijskim in bosanskim seljakom, katerih bodo je hotela izkoristiti gotova pokvarjena gospoda v nemoralne svrhe. Proti tej gospodi, kateri je načelovaj sedanjji radikal Smač-aga Nemačević, je vstal Jevdjević.

Radi tega je bil kaznovan od trdnjavskega komandanta z okovi. V Aradu je izdajal tajni list »Eksplodiraja«, ki je bil tiskan na šapirografu.

Politične prilike v Prekmurju.

Samo kratkovidni in strupeni strankarji nočejo poznati današnjega političnega položaja v tej pokrajini, da še vedno nasledajo raznim brezposelnim ljudem, ki iščejo služka pri volitvah s kortsarjijo. Namesto da bi vse stranke take pokvarjene tipe, ki so obšli že vse partije radi koristoljublja, odbile, jih še sprejemajo in vzdržujejo v jalovi nadi, da jim pridobe stotine kroglic.

V Dolenji Lendavi se včasih zbere cel kup strankarjev, katerim na debelo lažejo kortsarji, da bo drlo vse za njimi, če jim to in ono izpolnijo. Tako vidimo, da je sekvester veleposestva v zahvalo Radiću, ki ga je držal na tem mestu proti honorarju mesečnih 5000 Din, vstopil danes v socialiste, ker je postal kandidat. Naivni socialisti pričakujejo, da jim pripelje ta gospod tisoče volilcev. Prepričali pa se bodo skoro, da od tisočev ne bo ostala desetina. Radić je v Prekmurju popolnoma doigral in nam je prav po goodu, da »nepokvarjeni« gospod Prepeluh kandidira na njegovi listi. Lansko leto so še vpili radićevci, da morejo samo Hrvatje reševati Prekmurje, letos pa kandidira »ljubljska srajca«. Ni še dolgo od tega, ko je mogočni Pernar v Turnišču proglasil, da »Krajnec« »neče biti

nikad više v njihovi partiji ministar«! Tu imaš kranjski Prepeluh! Da je temu tako, bi skoro občutili gospodje Radić, Prepeluh in Pernar na lastni koži, ko so dne 20. avgusta prišli na shod v Dolnjo Lendavo, kjer je čakalo na shod kakih 20 bivših Radićevcev, ki so takoj z žvižgi in klici nesramne vsebine prepodili vso gospodo. S papiriko so kmetje obmetavali svojega nekdanjega voditelja. Slovenska pokvarjena gospoda pa je ravno sedela pred hotelom »Krono«, ko so jo gospodje kar najhitreje odkurili pred razsrdjeno množico. Naši radikali so bili edini v stanu pridobiti bivše Radićevce. Madžari pa so tudi to pot nasledli gotovim ljudem, s katerimi ne more niti prišlek niti domačin. Prav žal nam je nekega žurnalista iz Beograda, ki prihaja v to družbo v popolnem prepričanju, da je vse tako, kot mu slikajo ljudje med katerimi se kreta. Uspeh pa je že dosežen pri radikalih! Občinski gerent Ivan Hribar, ki je tako marljivo in nepristransko vodil posle na občini v Dolnji Lendavi, je razrešen in njegovo mesto zasede neki nakupovalec svinj za klavničarja v Črenšovcih iz Gornje Bistrice. Tudi uradništvo ni preveč navdušeno. Nacionalisti pa nimajo prav nobene posebne dolžnosti biti hvalež-

BIOGRAFIJA DOBROSLAVA JEVDJEVIĆA.

Često nam očitajo naši nasprotniki, da nimamo v naših vrstah zaslužnih mož za to zemljo in da smo Orjunaši šele novinci na naši javni pozornici. Kakor se nam sicer zdi skoro pod častjo, da bi se branili na te žalostne očitke, pa smatramo zopet potrebnim, da pokažemo javnosti delo naših voditeljev in borcev. Tako smo v nizu podlistkov osvetlili heroične podvige največjega našega junaka brata vojvode Kosta Pečanca. Danes pa objavljamo kratek opis dela in borbe brata oblastnega članka Dobroslava Jevdjevića.

Rojen je bil 9. januarja 1895 v Miloševcu kot sin svečenika Dimitrija in matere Andjelke. Ljudsko šolo je dovršil v Praci v Bosni. Gimnazije pa le pet razredov v Sarajevu, ker je bil radi neklih protimadžarskih demonstracij kaznovan in je zbežal v Srbijo s prijatelji Principom, Grabežem, Palavestrom in drugimi. V Beogradu je položil v teku enega leta izpit čez šteti, sedmi in osmi razred ter maturo na prvi beogradski gimnaziji, kjer je bil kot najboljši oproščen ustmenih izpitov. Po Balkanski vojni se je vrnil v Bosno in se vpisal na dunajsko univerzo, a je bil povodom sarajevskega atentata aretiran baš, ko je hotel s Trifkom Grabežem pobegniti v Srbijo. Ker je bil obdolžen udeležbe pri atentatu, so ga zaprli v zapore sarajevskega okrožnega sodišča do napovedi vojne ter so ga vedli kot talca na bojno področje proti Srbiji na progi Sarajevo-Višegrad. Tu je bil skozi mesec dni privezan dvanaest ur na železniški most, izpostavljen pljuvanju, psovkam in udarcem podivjanih ljudi, med tem, ko so ga pretepali in grdili vojniki iz vlakov, ki so vozili mimo. Med tem časom ga je zloglasni Turčin kapetan Kocnić, ki je sedaj član glavnega odbora HSS, dvakrat vedel na strelišče, da

Drug je v razburjenosti pozabil odložiti klobuk... Izza plotu se oglasi hreščoč glas... ne dežuje! Osrmočen je odložil klobuk in čakal...!

Prišel je nekdo celo v črni srajci...!

Pomolil sem vabilo. Napudran in našminkan obraz me sprejme. Ime? N. N.! Sluga, pravi tip iz ulice mesta tam... išče in stika po aktih. Ničesar! S...! Gospod črn, doma tam daleč onstran morja stopi k tajni mizi...!

Začne izpraševanje. Tolmač prestavlja. Zakaj sprašujete, saj veste bolj ko jaz? Niso bili zadovoljni. Pridite jutri! Nimam časa!

Obrnil sem se in šel. Ušesa so me bolela od govornice, ki ni bila ne to ne ono — pač pa znak našega hlapčevstva! Stisnil sem pest, toda že sem zagledal oko postave...!

Kdaj boš spoznal ti narod s klanca in nehal hlapčevati v svobodni domovini?!

Dr. OETKER-
JEVIM
BACKINOM

Najboljše in preizkušene recepte pošilja na željo brezplačno in poštaine prosto

Dr. OETKER, d. z o. z.
MARIBOR.

dyorne žrebčarne v Lipici in na Prestraneku. Sestanka so se udeležili tudi zaupniki iz Sežane, Postojne in Divače.

G. Roich, ki je predsedoval, je po formulaciji želj s strani upokoencev dal navodila glede korakov, ki se imajo podvzeti za dosegajočnjine ter zagotovil udeležencem vsjo podporo s strani društva državnih upokoencev vzpodbujajoč prisotne, naj imajo zaupanje v nacionalno vlado, predvsem v njeneega načelnika, ki ni nikoli ravnodušen napram revnim ljudem.

Tolmin. Obisk konzula soške legije miličnikov se je vršil v Tolminu v začetku avgusta s tako gestjo, kakor da je prišel v Tolmin najmanj kak prefekt. Če ne kak minister. S posebno odvažnostjo so ga sprejeli v Cerknem, iz katerega poročajo v »La Vedetta« dopis, ki povdarja, kako se je vest o njegovem pohodu naglo raznesla med ljudstvom in so prihitali na lice mesta ne občinstvo — ampak par italijanskih učiteljev in uradnikov ter sam podeštat. Odlični konzul se je mudil več ur med zastopniki teh krajev in se je živo zanimal za vse, kar bi moglo biti v dobrobit tujega ljudstva, ki se pričinja za naprej orientirati nasproti veliki materji Italiji. Da imajo dopisniki zelo veliko domišljijo, to jim je treba priznati.

Rudnik v Cerknem. Cerklijsko je od nekdanj znano, da je bogato na rudah, baje na srebru, bakru in svincu. Že večkrat so poskusili kopati razne rove, a žile niso bile zadosti bogate. Zdaj so se tudi Italijani, ki jim manjka rudnikov, začeli zanimati za ta kos zemlje. Baje je dobila neka komisija nalog, da preišče okolico in ugotovi, v koliko bi se dalo Cerklijsko tozadevno izčrpati. Komisija se je bila zbrala pred kratkim v Cerknem pri nekaki slavnostni seji z zastopniki domačih oblasti. Na tej seji se je mnogo govorilo o bodočem Cerknem kot industrijskem središču, ki bo sosednja sestra Idrji. Tudi prefekt, ki je pred nedolгим časom obiskal Cerkno, se je zanimal za to. V koliko se bodo sanje uresničile, ni znano. Gotovo pa je, da Italijanom ne gre samo za to, da črpajo rudo, ampak da z rudarskimi kolonijami poitalijančijo naše gore.

Mizice za pisalne stroje.
THE REX CO., Ljubljana.

Po dvehletnem robdvanju v Aradu so ga premestili v zapor v Žeger v Bosni. Med tem je bil njegov oče — svečenik Dimitrije obsojen od avstrijskih oblasti v Banjaluki na vešala, radi udeleževanja pri Narodni Odbrani. Njegovo štirinajstletno sestro pa so zaprli radi veleizdajniških izjav. Na prošnjo zapiščene matere so br. Dobroslava Jevdjevića osvobodili leta 1917. pod pogojem, da se vrne domov, temveč da ostane v konfinaciji. Br. D. Jevdjević je odšel v Zagreb, kjer je nadaljeval študije na vseučilišču in v svrhu vzdržavanja rodbine delal v trgovskih pisarnah. Iz Zagreba je prišel leta 1918. kot zastopnik trgovca Serdarovića v Novi Sad, kjer ga je dohitelo osvobojenje. Ko je opazil, da Avstrija propada je priredil velik narodni zbor pri »Treh krumah«, na katerem je zahteval, da se odcepi ta od Avstrije in priključi Srbiji. Toda današnji Vlesrbi so se tej zahtevi uprli z motivacijo, da so še pod Madžar-

Od Trsta do Varne, od Ljubljane do Soluna obstoji in bo obstojal jugoslovenski narod.

Sedaj še ne obstoji v vseh teh krajih Jugoslavija kot država; toda ves naš napor bodi, da se to zgodi.

Dolga in težka pot nas čaka še Jugoslovenci, toda zategadelj pa je naša rasa zdrava in sveža.

Naša preteklost nas uči, da smo vselej nastradali, kadar smo bili razcepjeni.

In zato moremo samo po potu narodnega in državnega edinstva brez prigovorov in kompromisnih formul, če hočemo izvršiti do dobra našo veliko misijo kot stražarji bodoče velike slovanske unije ob Jadranu, ki leži ob srcu Evrope.

Naš pokret.

Prijateljski sestanek nacionalistov se vrši v soboto, dne 3. septembra ob 8. uri zvečer v prostori restavracije »Bellevue«. Vabljeni vsi! Za zabavo bo poskrbel orkester.

Orjuna Lopud je priredila izlet v Lopud, kjer se je vršil javni zbor, na katerem je govoril A. Bartulovič. Ob tej priliki so napadli federalisti brata Matiča in ga težko ranili, da so ga morali z avtomobilom odpeljati v bolnico. Napadalcji so bili aretirani in izročeni sodišču.

Orjuna Ston je razvila 21. pr. meseca svoj bojni prapor. Razvite je izpadlo nadvse svečano in se ga je udeležilo preko tisoč oseb. Pripominjamo, da je bil Ston do nedavna trdnjava radičevcev, ki so na istem mestu pred tremi leti razvili republikanski prapor.

IAVNOSTI V POJASNILO.

Glede na številna vprašanja, ali in kdo ima pravico nastopati v sedanjem volilnem boju v imenu Orjune v mariborski oblasti, izjavljamo sledeče: Nobeden izmed sedanjih funkcionarjev oblastnega odbora v Mariboru nima pravice in pooblastila nastopati v sedanjem volilnem boju uradno kot zastopnik Orjune. Najmanj pa imata to pooblastilo gospoda Rad. Rehar, sreski kandidat N. R. S. in Božo Tripalo iz Maribora. Imenovana gospoda sploh nista več člana Orjune.

Oblastni odbor Orjune Maribor.

Praznik žrtve v Sučurcu je prepevala oblast in s tem onemogočila proslavljanje spomina žrtev onih, ki so darovali za srečo te zemlje svoja življenja. Partizani lahko prireajo shode in govore hujskajoče govore, Orjunaši pa ne smejo proslavljati spomina padlih za osvobodjenje in razvijati praporov v dr-

Zora vstaja dela se dan, ker Radion pere sam!

RAZUMNA MICA

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Radion, idealno pralno sredstvo varuje perilo!

žavnih barvah. Kam bo privedlo zemljo to postopanje ni težko predvidevati.

Prapor Orjune Gaberje je nadvse krasno izvezeno umetniško delo z različnimi delavskimi emblemi. Po zanimanju za razvite soditi bo le to ena najlepših orjunaških manifestacij za jugoslovensko orientirani socialistični kurz med delavskimi masami Jugoslavije in ponovno opozarjamo vse naše članstvo, da se ga udeležijo v kar največjem številu. S tem bodo podprli brate, ki se bore za zmago naše velike ideje v gaberškem po internacionalizmu sicer tako infiltriranim okolju.

Novo Orjuno so ustanovili omladinici v Senju. Pozdravljamo to našo najmlajšo organizacijo.

Orjuna Sučurac je priredila praznik žrtve v nedeljo 21. t. m. Ob tej priliki je položila venec na grob blagopokojnega oblastnega čelnika Valentina.

Dr. Momčila Ninčiča bodo volili Madžari v Vojvodini iz posebnih simpatij. Vsaj tako izjavljajo njihovi voditelji.

Rusija šteje po poslednjem ljudskem štetju 144 milijonov prebivalcev.

vsega prebivalstva. Dočim umrljivost pri drugi narodih pada, pri nas stalno raste in je že dosegla 30 na tisoč. Koliko je to, priča mortaliteta severnih držav, ki znaša 9—11 na tisoč. Najsi opozarjajo na te v nebo kričeče številke odgovorne vlade naši narodni higijeni, prehajajo le te molče preko, njih na dnevni red in razpisujejo nove volitve, za katere zmečejo na stotine milijonov dinarjev, medtem, ko si zdravi narod na Nereljanskem blatu malarijo s tem, da popije posameznik po 5 litrov vina na dan.

Ubij pučkaša Talana po radičevcih je strašno razburil naše klerikalce, ki so poslali v Beograd protestirat samega dr. Korošca. Ob tej priliki se spominjamo pisanja »Slovenca« o umoru brata Valentina Žica, ki ga je očrtal tako, kakor da so radičevski ubijalci najbolj krotka jagnjeta in manjkalo je prav malo, da ni naravnost pohvalil je teh. Danes, ko leži pod črno rušo i njihov pristaš, kot žrtev radičevskega terorja pa kličejo na pomoč vse državne institucije in žigosajo radičevce kot najopasnejše elemente za obstoj pravnega reda v zemlji.

Nas ta najnovejša sodba klerikalcev o njihovih bivših intimnih zavetnikih zelo veseli. Časi se pač izpreminjajo in izgleda, da bodo postali odslej žrtev radičevcev pučkaši v korist Jugoslovenov, ki so morali do sedaj molče trpeti, da so jim radičevci uničevali vinograde, požigali žetev in psovali ob slehernem koraku samo za to, ker so ljubili Jugoslavijo in branili Kralja.

Strelske vaje po ljubljanskih ulicah očita miru ljubni »Slovenec« Orjuni. Mi k tem njegovim očitkom pripominjamo, da nam je samo žal, da ni bilo v Ljubljani leta 1918. strelskih vaj, ko so prevzemali v roke vlast oni, ki bi spadali vse kam drugam, kakor na mesta voditeljev osvobodjenega naroda. Ako bi se vršile tedaj strelske vaje, bi bilo danes v tej zemlji gotovo marsikaj drugače!

Angelika Balabanova, poznana desna roka Zinovjeva in sekretar »Kominterne«, je izdala pred kratkim svoje »Spomine«, v katerih silno napada boljševiške vodje, Kominterno nazivlje za »lopovsko bando«, katero tvorijo »absolutno neznanji ljudje, ki niso imeli nikdar nič skupnega ne samo z mednarodnimi, nego obče z revolucionarnimi pokreti. Dalje opozarja na dejstvo, da je ves inozemski komunistični pokret izdržavan s pomočjo moskovskih červoncev in da smatra rdeča Moskva inozemske delegate Kominterne za manjvredne plačance.

Radikali in radičevci izgubljajo na celi črti teren in bodo izšli iz volitev brez dvoma močno razredčeni. Počasi prihaja ozdravljenje našega sela. Reakcija proti vladanju pokvarjenih tipov postaja od dne do dne jačja. Prihaja čas obračuna za one, ki so izrabili konjunkturo in se pospeli po ledjih naroda neopravičeno na najvišje položaje.

Čuvajmo se laških trgovcev in potnikov, Italija sili z vsemi silami eksplozijske moči 40 milijonskega

naroda na Balkan. Poleg političnega je občutiti tudi nič manjši gospodarski pritisk savajske kraljevine. Počasi, ali tem gotoveje preplavlja našo zemljo ceno, a nič vredno laško blago. S tem blagom prihajajo zajedno legije laških trgovcev in trgovskih potnikov, ki niso v bistvu prav nič drugega, kakor armada dobro organiziranih in discipliniranih špijonov, katerih dolžnost je proučiti natančno vse grane jugoslovenskega življenja. Posebna njih naloga pa je še širitev defetizma in nezadovoljstva napram državi, kot celoti. Poleg tega skrbe z vsemi silami za to, da zavirajo razvoj domače industrije. Vrinjajo se tudi v naša podjetja, o katerih stanju so danes Italijani v Rimu bolje informirani, kakor Beograd.

Vse fašiste, ki so položili prisego vernosti Mussoliniju, misli iztirati kot nemirne elemente Amerika. Tako bo Usa poleg Jugoslavije edina država v kateri ne bodo mogli rožljati fašistovski izzivači.

Kvalifikacija ministrov vlade Velje Vukičevića. Gospod Davidović karakterizira značaj sedanje vlade, kot bečarske in opozarja narod na to, da sede v njej trije bankrotirani ministri, ki so prepisali svoje premoženje na žene. Nastas Petrović pa je pridal k tem Ljubimim ugotovitvam še to, da je četrti minister v preiskavi radi tatvine vojnega plena.

Avijacijske tekme slovanskih držav so se vršile z lepim uspehom v Beogradu in se nadejamo, da bodo doprinesle svoj del k zblizanju med Slovani. Pri tej priliki pa smo morali z žalostjo konstatirati, da niso bili na tekmah slovanskih letalcev zastopani brat Bolgari in največji slovanski narod Rusi. Toda, kakor nas žalosti odsotnost bratov Rusov, tako pa smo globoko uverjeni, da pride brezdvomno trenutek, ko bo stopila mogočna in prerोजना Rusija kot nepremagljiva svetovna sila na čelo slovanskih narodov in jih povedla k veliki slovanski bodočnosti.

G. poslanca Faleža iz Orehove vasi pri Mariboru opozarjamo, da pusti naše brate v javnih lokalih pri miru in jih ne nadleguje z zbadljivkami. — Enako priporočamo tudi g. A. L. — Gospodje, prav nič Vas ne briga, kdo je Orjunaš in kaj dela za naš pokret, če pa kaj želite, izvolite se zglasiti v tajništvo ali pa pri predsedniku br. Klasincu v Hotinji vasi.

Vabilo k izrednemu občnemu zboru Ekonomske Orjune, r. z. z o. z. v Ljubljani, ki se bo vršil v petek, dne 16. septembra t. l. ob 6. uri popoldne v pisarni dr. Vladimira Knafliča na Miklošičevi cesti 16/II. z dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Čitanje

revizijskega poročila. 3. Odobritev računskega zaključka. 4. Sklepanje o likvidaciji. 5. Volitev likvidatorjev. 6. Raznoterosti. Člane opozarjamo, da se občnega zbora v čim večjem številu udeležite, da sicer zopet ne bo nesklepčen, kakor je bil že dvakrat. Načelstvo.

Razpuščena društva. Zadnji čas so pričeli na Goriškem pridno razpuščati društva. In sicer so okrog 15. avgusta razpustili Prosvetno društvo v Čezsoči, Prosvetno (klerikalno) društvo v Rihemberku (št. akta 2280) in Čitalnico v Kanalu, ki je ena izmed najstarejših čitalnic na Primorskem. Motivacija razpusta je pri vseh enaka, namreč »per attività contraria all'ordine nazionale dello statto.« (Radi delovanja, ki je nasprotujoče narodnim interesom države). Pričakovati je še nadaljnjih razpustov.

Stediti na kurjavi je posebno važno v današnjih težkih časih. Mesto enkrat na mesec, perite dvakrat na teden, v času ko kuhate kosilo. Ni več pranja od jutra do večera, ako perete v raztopini »RADIONA«. Milijoni gospodinj je našlo v »RADIONU« svojega dobrotnika.

Radičevci se močno pritožujejo, ker so jim klerikalci naprtili uboj v Čučerju, katerega so faktično izvršili pristaši Davidovića, kot je pokazal tok preiskave. Kakor i mi obsojamo podlo klerikalno obrekovalno taktiko, ki se poslužuje pri blatenju političnih nasprotnikov i najneverjetnejših laži, tako pa zopet z veseljem motrimo razburjanje privržencev stranke bivših republikancev, ki so še pred nedavnim slepo kikirikali klerikalne laži za petelini v palači ob Zmajskem mostu, ko je bilo potreba blatiti »razbojniško orjunaško druhal«. Narodni pregovor pravi: »Danes meni, jutri tebi!« in njega potrdilo občutijo na lastnih ledjih sedaj tudi naši vrli radičevski samostojni kmetijci.

Lesce. V zadnjem »Kmetiskem listu« popisuje naš novoizvoljeni župan Ivan Ažman način svoje izvolitve, ki je zadivil vse Lesce in povzročil med vrliimi Leščani nepopisno radost. Ker gospod župan posebno slave v tem dopisu zvezo kmetov in delavcev, jih ob tej priliki prijazno vprašujemo, da li so postali župan Lesce na ta način, »da so poropotali z žlicami po skledi« in sklicali k mizi delavce, katere je po izjavi gospoda župana in poslankega kandidata Ivana Ažmana, kmeta in borca proti pokvarjeni gospodi — »na ta način najlepše skupaj sklicati«.

Poznavajoči zgovornost in dar pisanja gospoda kandidata Ivana Ažmana, se trdno nadejamo, da bo na to naše vprašanje odgovoril — seveda brez ropotanja z žlicami.

ZRNA.

51-letni rekrut. V Cetinjah moramo opaziti na dvorišču vojašnice starega čičo v vojaški uniformi, kako pometa. Ko začudeni potnik povpraša, kakor da je razlagati prisotnost tega čičo v vojašnici, mu odgovore prijazni častniki, da je čiča voden v vojaškem spisku, kot 20-

letni mladenič in da more služiti svoj rok, akoravno je brez dvoma čiča star že preko 50 let.

Komandant puka se je sicer pritožil že prvi dan, ko je sprejel tega samo 51 let starega rekruta, ali došlejši se ni sprejel odgovora.

Penzioner Jugoslavije je tudi av-

Kronika.

»Slovenca« manjka tehtnega materiala v volilni borbi in zato posega po starih že davno izstreljenih lombardah ter spušča v prepleti slovenski svet stare pogrete čine in nečine Orjune, ki nanje sploh ne bo odgovarjala. Kot poštenjaki radi priznavamo, da smo se v dobi naše jurišne periode mnogokrat zaleteli in s tem nehoti nudili dičnim »Slovenčevcem« agitacijski material. Toda sporedno pa moramo konstatirati, da smo bili za te prevročekrvene čine i pošteno nagrajani po sodišču ki ni nikdar pardoniralo Orjunašev, nego jih vselej po zasluženu nagradilo. Narod, ki je pošten, to našo prvo fazo razvoja dobro razumeva in molče z oproščanjem prehaja preko nje na dnevni red. Zategadelj je zelo naivno mišljenje

»Slovenca«, da bo s pogrevanji starih činov in nečinov Orjune posebno pripomogel k zmagi SLS. Ako pa ga tirajo k temu kakih raziskovalni motivi, potem naj usmeri le te raje na polje iskanja italijanskih plačancev med Slovenci, ki se nahajajo marsikje, kjer se marsikomu morda ni sanja. S tem bo storil res dobro delo državi in morda tudi svojim bližnjim, ker danes nihče ne ve, da li ne nosi gadov na prsih!!!

Bivši predsednik Narodne skupščine gospod Marko Trifković lomi kopja za staro skupščino in se trudi dokazati, da je bila delazmožna. Kakor se mi ne skladamo z naziranjem volilne vlade Velje Vukičevića, tako pa odobravamo njeno mnenje, da je bila stara skupščina godna za razpust, ker je bila absolutno delanezmožna. Pregled njenega dveletnega dela priča, da se sploh ni sestajala izvzemši, kadar je bila k temu prisiljena po ustavi, ko je sprejemala kot glasovalni aparat proračun. O kakem premišljenem zakonodajnem delu pa ni niti govora in čaka še danes cela gora projektiranih zakonskih osnutkov na podrobni parlamentarni študij, kakor je l. 1924., ko so bile razpisane februarke volitve. Najlepše izpričevalo za to popolno nesposobnost pa si je izstavila s sprejetimi pooblastili v finančnem zakonu za leto 1927/28., ko je pooblastila posamezne ministre, da izdajajo preko nje s posebnimi uredbami rešitve vprašanj, katerih ni mogoče več dalje odlašati.

Statistika narodnega zdravja priča, da je skoro 1/3 Jugoslovenov okužena po malariji, 1/3 po tuberkulozi in drugih nalezljivih boleznih. Skupno znači to skoro polovico

ske in da jih hoče spraviti Jevdžević na vešala. Takoj, ko je srbska vojska vkorakala v Novi Sad, se je stal v na razpolago komandi mesta in ves čas prostovoljno vršil službo v korist države.

Potem je zopet pričel s poslovnim delovanjem in je s prijatelji ustanovil komanditno družbo za hotelsko industrijo »Bačko«. Poleg tega vodi eksportno pisarno. V letu 1919. je pričel izdajati književni list »Dan«, pri katerem so sodelovali prvi književniki iz vse zemlje. Potem je izdajal do leta 1922. tedenski politični list »Istina«, v katerem je odločno šibal tedanje razmere. Po letu 1922. se je popolnoma posvetil jugoslovenskemu nacionalističnemu pokretu in od tedaj že šesto leto izdaja »Vidovdan«. V teh šestih letih je postalo njegovo delo znano vsakemu človeku v naši državi in ni treba o njem niti govoriti.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Je najmodernejše urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najpriprostejšega do najmodernejšega. - Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. - Brošure v malih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole
Risanke, dnevnik in beležnice.

strijski admiral Njegovan, ki je prisilil 25. aprila 1913 na ladji »Kiny Edvard VII.« črnogorske delegate, da so se odpovedali Skadru. Dočim sprejema gospod admiral težke tiščake pokojnine, pa prosjačijo po Črni gori razcapani in gladni invalidi, ki so pustili na Tabarošu svoje ude, ko so neštešič jurišali njegove nezavzetne pozicije. Domovina je pač neskončno hvaležna in dobra napram svojim zvestim sinovom!

Svetislav Marjanovič, inspektor železniške policije, je bil zaprt radi tatvine dve leti. V Jugoslaviji pa so mu vračunali leta prebita v ječi v penzijo. Bivšim dobrovoljcem pa ne računajo v penzijska leta niti let, ki so jih prebili kot dobrovoljci boreči se za to zemljo.

Leški radičevci so si v poslednjem »Kmetem listu« napovedali snidenje s kroglico v drugi skrinjici dne 17. julija. In potem še nekateri Leščanci trdijo, da niso tiči naši radičevci, ki si napovedujejo sestanke kar v volilnih skrinjicah, kjer bodo morda celo delili kak volilni golaž, če se jim ne bo prevročé skuhal...

Tržaški »Piccolo« pravi, da Italijani sploh ne vedo, kako bodo končali s temi Jugoslovenci. Radi verujemo temu največjemu priznanju. Da pa ne bo skrbi, bodi »Piccolo« povedano, da prav Jugoslovenci vemo, kako in kje bomo končali z Italijani, katerim ne bomo belili glav s tem, kaj bo z nami, ker ne bodo imeli za to časa pri svojem spolnjenem in na novo naštudiranem herojskem caporetskem maršu.

Dve metodi. V Italiji nasilno potitaljančujemo našim nesrečnim bratom slovarske prilimke. Pri nas pa odgovarja na kolekovane prošnje za izpremebo imena Notranje mini-

strstvo raznim Jugoslovenom, ki so jim bila potučena imena, da ne najde razloga za odobritev spremembe potuččenega priimka.

Smo pač Balkanci necivilizirana svojat, ki ne ceni dosti vrednosti priimka, dočim so Italijani potomci in dediči 2000-letne kulture.

Oblastni poslanci v ječi. Te dni sta nastopila svojo kazen radičevca Drezga, radi Šverca in Sime Bradič radi napada na orožnike leta 1924. Prvi mora presedeti 2 meseca, drugi 14 mesecev zapora.

»Čujmo«, poznano glasilo zagriženega sovražnika Orjuna prinaša v zadnji številki kar dva sestavka iz orjunaških listov. Enega iz »Vidovdana in našo pesem «Vladamo». Oba sestavka ponatiskuje brez komentarja in navedbe originala. V našem nacionalnem delovanju sicer nismo malenkostni, vendar mislimo, da bi bilo od »Čujmo« zelo pristojno, če bi navedel, od kje je posnel ta dva sestavka in s tem indirektno priznal, da je včasih tudi orjunaška beseda dobro zapisana.

Proroki. Lansko leto je dejal advokat radikalije Uzunovič med drugim i to:

Impozantni broj radikalne večine od 142 poslancev dovoljna je garancija da če se u ovom domu uvek naći jedna večina za rad na današnoj bazi sporazuma i bez izbora!

Uzon Nišlijca je moder radikal in dober računar, a slab prorok, ker jedva je minilo leto dni od te njegove patetično izrečene napovedi že živimo v dobi najgorečnejše volilne agitacije, pri kateri besede sporazum sploh nihče več niti ne omeni. Impozantna večina 142 radikalov pa je tudi razsuta, da že ne ve sleherni med njimi, da li je bel ali črn, vladinovec, pašičevac ali centurmaš.

italijanske penetracije in propagande, ki od dne do dne bolj podčrtuje »italijanski značaj Dalmacije...«

Šole v Istri. Pred letom dni so se sestali fašistovski veljaki pod komando poslanca Mracha v Pulji in so se bavili pred vsem s šolskim vprašanjem in so ugotovili, da je za »mirno penetracijo« med drugorodci nujno potrebno, da se sezidajo krasna šolska poslopja, kjer naj bi imelo svoj sedež tudi karabinjersko poveljstvo in seveda tudi fašisti komando. To željo je fašistovska vlada prevzela kod svojo in je že pred nekaj meseci določila znesek 10 milijonov lir za šolska poslopja v Istri, ki naj se izplača v osmih letnih enakih obrokih. Sedaj se ima uporabiti prvi obrok. Temu primerno se je podala posebna komisija, katere se je udeležil tudi prosluli šolski skrbnik Reina v sledeče občine in frakcije teh občin: Kanfanar, Zminj, Pazin, Labin, Plomin, Koper, Marezige, Dekani, Buje, Vižnjana, Poreč, Šušnjevica, Podgred in Materija. Po poročilih v italijanskih listih je bila komisija povsod sprejeta z velikim navdušenjem (kdo je izrazil to ljudsko navdušenje, o tem seveda molči poročilo). Povsod so pokazali tudi globoko patriotsko čustvovanje, kajti v več krajih so prostovoljno prevzeli nase kulug za zgradbo šolskih poslopij, drugod so posestniki brezplačno prepustili gradbeni prostor. Ubogi naši bratje, ki morajo pod bičem sami graditi potujčevalnice za svojo deco...

Novi poveljnik milice v Sežani. 23. t. m. se je podal na inspekcijsko potovanje v Sežano novi poveljnik VI. cone fašistovske milice general Mozzoni, ki je bil pred kratkim imenovan. Čakale so ga seveda vse fašistovske ličnosti in vsi kraški odpadniki in mevže pod poveljnikom sežanskega fašja Graziolija. Veliko besedo je imel posebno cavalier Mohorčič iz Sežane. Zanimiv je bil govor generala Mozzonija. Med drugim je rekel: »Ako nam ni mogoče takoj si osvojiti srca vsega drugorodnega prebivalstva, si moramo vsaj pridobiti njihovo spoštovanje...«

»Eno stvar vsekakor moram omeniti. Vsak drugi glas, morda celo uglasen, vsaka najmanjša tendenca, morda tudi sovražna, je napram fašizmu izdajstvo. Biti moramo granitni blok, kompakten, pod komando Vodje, kajti njemu ali se služi ali se ga izdaja.«

»In če bi nekega dne, ki si ga mi želimo daleč, zapel zgodovinski zvon, ima Vodja prepričanje, da bodo vsi pripravljeni pod svojimi prapori.«

Silna in vsegamogočna Italija se trese pred par desetoricam osnovnošolskih učiteljev in učiteljic, ki so zaprosili slavni italijanski konzulat v Ljubljani, da jim izstavi potni list za Italijo, kjer imajo svoje rojake in rodni dom. Ker drugače si ni moči predstavljati enoglasnega odbijanja vseh teh prošenj z lakoničnim izgovorom, da ne dajo pristojne fašistovske oblasti v Primorju za te prošilce — »nulla osta«. Kakor sicer iz srca privoščimo zapadni velezaveznici vse šibe in nadloge tega sveta, tako pa se nam sirotica skoro smili, ko vidimo, kako trepeče pred našimi krotkimi in blagimi slovenskimi učiteljicami in učitelji, ki jim po dosedanem izgledu tudi ne bo preostalo drugega, kakor da si nabrusijo pete in jo uberejo peš preko Javornjaka, če žele vsaj od daleč videti rodni dom. Ej, daleč je že prijadrala domovina lepote in svobodoljubja, da zapira svoja vrata pred pečico slovenskih učiteljev in skoro izgleda, da se ni njene ure nagibljejo h koncu in da ne bo kukavica več sedemkrat pela, ko ne bo potreba hodit le tem učiteljem po pasaporte za v naš Trst in našo Gorico!

Zaplemba lista. »Goriška Strža« od 10. t. m. je priobčila pod naslovom »Oj ta vojaški boben« po-

zdrave slovenskih vojakov v italijanski armadi in bila radi tega zaplenjena, češ, da stremi ta članek za tem, da ohranja in postruje zavest razlike med slovenskimi in drugimi vojaki do take točke, da ponatiskuje verz, kojih jasna razlaga je, da se tisto italijansko mesto, kjer vršijo nekateri slovenski mladeniči svojo vojaško dolžnost, smatra za tujo zemljo.

Razpuščena društva. Prefekt goriške province je razpustil sledeča društva: Katoliško prosvetno društvo v Čezsoči, Krščansko-socialno društvo v Rihemberku, Katoliško prosvetno društvo na Planini, Katoliško prosvetno društvo v Šturijah. V odloku se navaja, da so društva razpuščena, ker njihovo delovanje ni v skladu z državnim redom. Razpuščena je bila tudi že 61 let stara kanalska »Čitalnica«, ki je imela lepo knjižnico. Prostore so zapečatili, knjige zaplenili, da bo kuril z njimi Mussoolini.

La fisignomia della milizia allogena, se imenuje članek, ki ga je priobčil v »Popolo di Trieste« dne 11. avgusta znani Graziolli. V tem članku opisuje težkoče, na katere so naleteli, ko so hoteli organizirati domačo (slovensko) milico. Sam priznava, da so le težko dobili take mladeniče, ki bi jim šli na limanice, ker so bili potem prezirani od domačih, izobčeni iz lastne družine, imenovani izdajalcem domovine, napadani in celo ubiti. Graziolli ugotavlja, da se je zdaj obrnilo v tem oziru na bolje. Posebno na Krasu, kjer pa da je še vedno prevelik strah pred nekimi neznanimi temnimi silami, ki hočejo preprečiti na-

Kr. okrožnemu kot rudarskemu sodišču v Celju. V mesecu novembru m. l. sem potom mojega zastopnika g. dr. I. Dimnika v Krškem pri gornjem sodišču vložil tožbo proti ravnateljstvu T. P. D. rudnika Laško. Prvi narok se je vršil 22. decembra m. l., vsled katerega je T. P. D. v 14-dnevnem roku odgovorila v odprtem roku na mojo tožbo. Dne 9. februarja t. l. pa je naslov izdal nalog, da se bo razprava razpisala, kakor hitro bodo imenovani novi sodniki lajki, ker je funkcijska doba starih že potekla, a postopanje za novo imenovanje je pa v teku.

silno pot slovenske mladine v miličnike.

»Novice« v nevarnosti. Tržaški tednik »Novice« so bile zadnji čas že v drugič posvarjene, in sicer ne v teku enega leta, zato so smeje po zakonu še izhajati. Toda že naslednje številke je cenzura znova zaplenila radi podlistka »Po Benečiji«, v katerem je bil rabljen izraz »slovenska Benečija«. Ta izraz je tak, da bi lahko razburil duhove in je nevaren za javni red in mir.

Ballila v Gradežu. »La Vedetta del Isonzo« prinaša dopis iz Idrije, datiran 27. julija, v katerem poroča dopisnik, da so poslali tudi to leto v »Ospizze marine« v Gradež pet bolehnih otrok iz Idrije, ki so potrebni zdravljenja in njih starši nimajo sredstev, da bi jih sami poslali v zdravilišče. Zanje bo plačal vse stroške goriški fašjo. Dopis dostavlja slavošpev na človekoljubno delo fašistov in povdarja, da bo ljudstvo gotovo gledalo s spoštovanjem na fašizem kot dobrotnika.

Ni potreba dostavljati, da so omenjeni otroci brez dvoma rudarskih slovenskih staršev, ki žive kot proletarci v zelo ubožnih razmerah, ne po lastni krivdi, ampak po krivdi kapitalizma, ki ima danes v državi prvo in neoporečeno besedo. Če bi hoteli biti pošteni, bi morali poslati v zdravilišče vso idrijsko mladino. Človekoljubno delo fašistov obstoji pa le v tem, da so poslali v zdravilišče pet članov izmed »Ballila«, češ, ako hočete uživati kako tako ugodnost, vpišite se vsi. Znano pa je tudi, da so bili rudarski otroci prisiljeni vpisati se med ballilo, sicer bi bili očetje izgubili službe.

Višje deželno sodišče jel dne 18. marca t. l. potrdilo že novo imenovane sodnike lajke. Čakal sem mesec in pol po imenovanju, češ, da bo razprava razpisana. Ker pa razprava vendar ni bila razpisana, sem se obrnil do mojega zastopnika s prošnjo, da pospeši razpis razprave, kar je tudi brezdvomno storil. Medtem se vrši pri imenovanem sodišču že tretje porotno zasedanje, moja razprava pa še do danes ni razpisana. Apeliram javno, da se razprava razpiše, ker ne najdem na moji tožbi nikakega povoda, da se razprave ne razpiše.

Gospodarstvo.

Iz naših pasivnih krajev, v katerih pride 500 kvadratnih metrov plodne zemlje, iztisne država štirikrat več, kakor pa da ona zanje. Tako je po računskih zaključkih iz leta 1925, dal samo eden pasivnih srezov v obliki najrazličnejših datjatev

8 milijonov dinarjev državi, dočim je izdala zanj le ta z vsemi plačami jedva

2.041.000 dinarjev. Zbog tega je razumljiva pauperizacija jugoslovenskih pasivnih pokrajin, ki obeta postati v kratkem obči državni problem, na katerega seveda očetje domovine niti v sanjah ne mislijo.

Dolgovni naših kmetov znašajo 3 milijarde dinarjev. Ako bi se ta dolg obrestoval po 10% znaša to 300 milijonov letno, ali skoro približno 1

Još ima Jugoslovena koji trpe pod igom tučnaca — još je mnogo njih koji upiru svoje, već odavno presahle, oči na današnju Jugoslaviju, čekaju spas od nje i s punim pravom traže da mu se pruži slaboda. (Kanović).

Tužni glasi.

Razpust slovenskih društev. Tržaška prefektura je razpustila vsa še obstoječa slovenska društva v Postojni, namreč »Čitalnico«, »Športno društvo Postojna« ter Pevsko in tamburaško društvo »Sovič«. Zaplenila jim je istočasno vse premoženje. Kot vzrok se navaja protidržavnost teh društev.

Članek g. dr. Gustava Gregorina o nettunskih konvencijah ni našel na zelo ugoden odmev med Italijani, nego tudi na veliko ogorčenje v Dalmaciji. Tako smo sprejeli i mi od naših prijateljev v Dalmaciji par pi-

milijon dinarjev dnevno. Vse to je znano vladajoči gospodi, a se nihče ne pobriga, da bi bednemu in zadolženemu seljaku pomagali.

Židovski spekulanti so pokupili prošle tedne 20.000 vagonov koruze in 3000 vagonov ovsa. Narod strada. Židovski borzijanci v Vojvodini pa že računajo po koliko od sto bodo zaslužili s tem, da je do sedaj prešlo že v njihove roke 180% vseh razpoložljivih poljedelskih pridelkov Vojvodine. Vojvodinska skladišča so prepolna žita in koruze, v Hercegovini pa umira deca gladu in padajo po mostarskih cestah stari ljudje zavoljo onemoglosti nastale po stalnem gladovanju. Dolžnost vlade bi bila, da stopi tem spekulantom na prste in utrdi cene, po kateri bodo smeli razprodajati svoje zaloge.

Največje število Orjunašev je sestavljeno iz ljudi, ki so posvetili celo svoje življenje Domovini. Od najvišjih funkcionarjev pa do poslednjega redova so Orjunaši v glavnem oni, ki so bili na terenu pred letom 1914. kot revolucionarji, puntarji, jetniki avstrijskih jetnišnic, četniki in dobrovoščji.

sem, iz katerih objavljamo samo sledeče:

»Gospod dr. Gregorin zagovarja nettunske konvencije, pozablja pa pri tem, da je v njih zagotovljeno nadaljnje bivanje v Dalmaciji vsem množestevilnim italijanskim delavcem in dana možnost italijanskim podjetjem, da po lastni uvidevnosti nastavljajo poleg teh še nove »kvalificirane Italijane«. Kaj znači to za naše že itak vse preveč brezposelne Dalmatince ve vsakodni, ki pozna vsaj približno njih obupni položaj. Poleg tega pa ni italijanski delavec v Dalmaciji samo človek, ki odjeda domačinom kruh, nego tudi element

Književnost.

Uvedbo o oslobodjavanju vojnih obveznika od poziva na vojno dužnost u miru i ratu je izdal z vsemi formularji podpukovnik Branislav J. Šuput. Knjiga stane 15 Din 50 para,

po povzetju pa 20 Din in 75 para. Naročila sprejema Branislav J. Šuput, podpukovnik, Zagreb, Meduličeva br. 3/II.

Telegram:

Prvi letošnji mošt se dobi pri Bolaffio in sinova v Ljubljani.

Lastno prešanje na dvorišču si lahko vsak osebno ogleda.

IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 2.

ŠIVALNI STROJI

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne. 15. letna garancija. Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

PISALNI STROJI „ADLER“

Kolesa iz prvih tovarn, Dürkopp, Kayser, Styria, Waffner (Orožno kolo). Pletilni stroji vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev. Daje se tudi na obroke! Cenike franko in zastonj.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov

vseh vrstovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

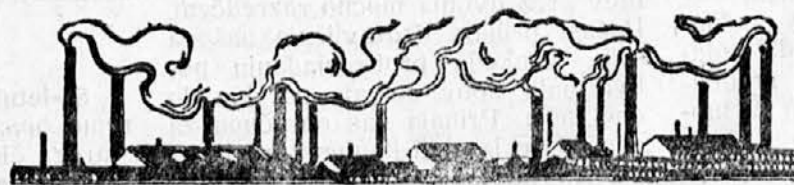
vsake vrste in vsakega izvora ter priporočljivo posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

NASLOV:

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15 I.

GRADBENO PODJETJE
ING. DUKIČ IN DRUG

LJUBLJANA
Bohoričeva ulica št. 24